

“VNÍMANÁ ZMĚNA“ UŽITÍ KOLEKTIVNÍ DOPRAVY VE ZNOJMĚ, ČESKÁ REPUBLIKA

Vnímaná změna“ užití kolektivní dopravy ve Znojmě

Popis úlohy

Hlavním tématem projektu Step by Step pro město Znojmo bylo a zůstává na prvním místě úspora energie v dopravě, ochrana ovzduší a zlepšení životního prostředí pro obyvatelé města a jeho návštěvníky v každém ročním období . Dále zajistit pohodlnou dopravu, jak do práce tak pro volný pohyb osob na území města . Město mělo upozornit na hrozící nebezpečí automobilismus, zejména hrozby výfukových plynů a jejich záporný dopad na zdraví člověka a na historický stavby. Automobil je pro nás všechny prostředkem potřebným a bez něj v současné době je nepříjemná představa ho opustit. Představitelé města Znojmo si dávno uvědomili, že na ochranu zdraví a životního prostředí musí regulovat průjezd aut městem, a to od začátku devadesátých let platí ve městě tvrdý režim pro dopravní prostředky směřující do středu města. Např. pro nebydlící je vstup na povolení, který jednorázově stojí 20,- Kč a dalších dvacet korun za každou načatou hodinou za parkování, v městě je řada pěších zon, což přispívá k zvýšení bezpečnosti obyvatelstva a zlepšení kvality vzduchu. Město podporuje hromadnou dopravu . Do centra města jezdí dva ekoautobusy a není o dopravu nouze, do centra se mohou občané a návštěvníci dostat na kole, kde město vybudovalo cyklostezku v délce cca 7 km, v rámci projektu Step by Step se začalo organizovat dny bez aut a zvýšila se koncentrace cyklozávodů. . Ve Znojmě vznikl centrum Carpooling, nyní probíhá komplexní reklamní kampaň ve všech dostupných médiích / TV, rádiu, tisku, byly vydány informační materiály, directmailing, / důraz je kladen na Carpooling a organizování cyklistických závodů, pochodů a prezentovat se na různých sportovních a jiných akcích.

Ve Znojmě na základních a středních školách proběhl průzkum dopravní obslužnost s vazbou na projekt Step by Step a jeho kladné stránky vedoucí k úspoře energií. Viz: www.znojmskyrozvoj.cz/step-by-step

Popis kampaně / záměr

Koncepce reklamní kampaně byla stanovená předem v návaznosti na cílové skupiny a na dostupných prostředcích k její realizaci.

Reklamní kampaně vedená Moravskou televizí

1. fáze začala neoficiálně v listopadu 2003 kde TV plnila své poslání informováním občanů města o projektu Step by Step a jeho realizaci ve městě Znojmě. Oficiální kampaň byla zahájena 1.března a do 30.6.2004 bylo cca 10x vysílání v pořadu z blízka / rozhovory se známými osobnostmi města/ Kampaň měla navíc sledovat a vysílat a propagovat nepravdělně dny bez aut, cyklistické dny, pochody, workshopy . Druhá fáze reklamní kampaně začala 15.10.2004 a potrvá do 30.4.2005. V této reklamní kampani je kladen důraz na provádění carpooling a propagování a zajišťování provozu centrum carpooling prostřednictvím MTV.

Reklamní kampaň vedená rádiem BLANIK

1. fáze začala neoficiálně v říjnu 2003 informování veřejnosti o projektu step by step nepravidelnými výstupy, po té následovala oficiální reklamní kampaň, která začala 1.března a trvala do 30.července2004, vysíláním různých sloganů 3x denně, např. „jezdíš sám v autě, jsou i jiné možnosti ,.... víte co to je carpooling? .....nejradší jezdím na kole,..... do práce chodím běžky nebo používám městskou dopravu...“, s odkazem na projekt Step by Step . Součástí reklamní kampaně bylo i 10x rozhovorů na vlnách rádia s významnými osobnostmi, kromě toho reklamní kampaně sledovala různé akce v rámci projektu Step by Step i mimo např. Evropský den bez aut 22.září 2004, týden mobility, atd. .

Reklamní kampaně v tisku a odborných časopisech

První zprávy o projektu Step by Step se objevily v květnu 2003 a to na základě tiskové konference uspořádané městem Znojmem v květnu 2003. Projekt byl sledován ze strany všech lokálních denníků, týdeníků, čtrnáctideníků a čtvrtletních vycházejících novin. Dohodlo se partnerství s denníkem Rovnost, Znojensko, Znojenské listy, Travel Profi, a Impulzy přes hranice. Ve všech uvedených novinách vyšly články několikrát cca 3x na jedno vydání. V rámci reklamní kampaně pro tisk byly připravené články o projektu Step by Step s důrazem na úspory energie, na Carpooling, na hromadnou dopravu, na cyklistiku a chůzi, pro zdravý životní styl. Kromě toho byly připraveny dva grafické návrhy pro inzerci v lokálním tisku (ZNOJEMSKO a Znojenské Listy).

1. *Inzerát obsahoval obecné informace o projektu Step by Step a upozornil na úsporu energií použitím jiných dopravních prostředků místo osobního automobilu.*
2. *Inzerát obsahoval informace o úspory energií použitím Carpoolingu.*

Oba inzeráty vyšly na stránkách (ZNOJEMSKO, Znojenské Listy) cca 30x a byly podporované dalšími články. Uskutečnilo se od května 2004 do listopadu 2004

Viz www.znojemskyrozvoj.cz

Reklamní kampaň na zadní ploše autobusů městské dopravy

Zde byl vytvořen grafický návrh v rozměru 2x2m se sloganem. „Jezdíš sám v autě ? Jsou i jiné možnosti !“ s odkazem na správce projektu Step by Step. Návrh byl umístěn na 3 autobusové linky v městě celkem 12 měsíců.

Grafický návrh je k nahlédnutí na: www.znojemskyrozvoj.cz

Reklamní kampaň pomocí tiskovin

- Byl vydán informační propagační materiál o projektu Step by Step, náklad 15000 ks
- Byl vydán informační a propagační materiál o výhodách Carpoolingu, náklad 15000 ks

Oba dva materiály byli distribuovány ve městě Znojmě a do 120 obecních úřadů v okrese Znojmo, oba materiály jsou k nahlédnutí na www.znojemskyrozvoj.cz

Reklamní kampaň prostřednictvím internetových stránek

Vzhledem k tomu, že doména Step by Step nebyla volná, tak jsme byli nuceni dělat rekonstrukce stávajících stránek Znojemského rozvoje abychom mohli v hlavním titulu a na hlavní straně umístit kdykoli informace o projektu, veškeré informace najdete na adrese www.znojemskyrozvoj.cz/step-by-step.

Kdo je hnací silou? Kdo je příjemcem?

Reklamní kampaň byla podporovaná všemi dostupnými prostředky (besedy, osvěty, průzkumy ve školách, prezentace projektu na jednání valných hromad sdružení a komory v okrese Znojma). Hnací silou této rozsáhlé kampaně byl bez sporu realizační tým, jeho předseda je starosta města Znojma, kampaň byl zaměřen na všechny skupiny obyvatelstva, a na samosprávy v okrese, heslem kampaně bylo především úspory energie a zdravý životní styl ve městě a jeho okolí a využívání alternativních způsobů dopravy.

Hlavní heslo / sdělení

Slogan: „Jezdíš v aute sám ? jsou jiné možnosti.“

Výsledky

Komplexní reklamní kampaň zasáhla cca 60 000 obyvatel z 120 obcí v okrese Znojma, kde projekt Step by Step byl prezentován na pravidelném čtvrtletí setkání starostů. Starostové podporovali „Den bez aut“, který se konal 15.června 2004 a evropský. „Den bez aut“ dne 22.září 2004, dále byly podporovány akce:

- Cyklistický den 1.5.2004, účast cca 1500 cyklistů
- Cyklistický den 3.7.2004, účast cca 3500 cyklistů
- Pochod znojemským Podyjím 4.9.2004, účast cca 1200 lidí
- Dny bez aut 15.června 2004, účast cca 500 řidičů; 22. září 2004, účast cca 600 řidičů

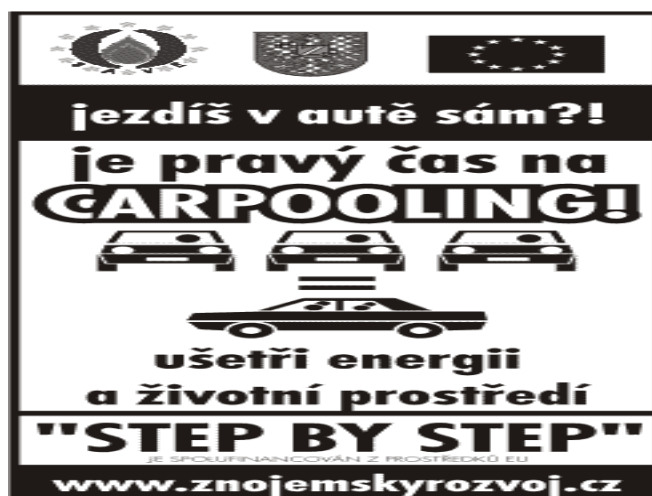
Carpooling

Carpooling je běžná praxe ve znojemském regionu a vůbec v České republice, neboť ho provozují různé skupiny obyvatelů dojíždějících do práce mimo město např. učitelé, pracující ve velkých podnicích a ve velkých obchodních centrech a tržištích např. na hraničním přechodu Hatě / bývala bez celní zóna /, bohužel zatím nejsou pro nás známe přesné počty aut a osob.

V současné době funguje ve Znojmě centrum carpoolingu a očekáváme, že do budoucna budeme mít o tom přehled. Centrum zahájilo provoz od listopadu 2004 a počet zájemců je zatím velmi skromný.

Podle našich informací, které jsme získali od různých zdrojů je počet osobních aut provozujících carpooling vyjíždějící z města Znojma se třemi osoby / majitel a dva cestující) pohybuje od 85-110 aut denně, dále město Miroslav vozí dělníky do práce, která je vzdálená cca 70 km od města, dělníci přijíždí autem do města, kde nechají auto na parkovišti a nastupují do připraveného autobusu, který je odveze do práce, cca 11 aut denně

V městě Moravský Krumlov počet aut vyjíždějící formou carpoolingu je cca 20-30aut denně, v ostatních menších obcích nemáme zatím informace, který bychom mohli publikovat, ale jsme přesvědčeni že se carpooling provozuje také často.

Ekologická hromadná doprava

Ve Znojmě už jezdí druhý Ekobus se 100% elektrickým pohonem, ostatní hromadná doprava používá naftové motory a zájem občanů o využívání hromadné dopravy stále stoupá, především pro nedostatek parkovacích míst blízko centra a kvůli poplatkům při vjezdu do centra města.

Průzkum dopravní obslužnosti ve Znojmě

V rámci projektu jsme prováděli průzkum dopravní obslužnosti v městě Znojmě, dotazníková akce proběhla na vybraných školách s celkem 537 respondenty. Jeden z hlavních cílů provádění průzkumu dopravní obslužnosti na základních školách, bylo dostat projekt Step by Step mezi mladou generaci, která je potenciální skupina, zároveň seznámit žáky a studenty s projektem, s efekty jeho realizace pro úspory energie a ochranu životního prostředí.

Další cíl průzkumu bylo získání přehled o způsobu, jak studenti a žáci se dostanou do škol. Bylo zjištěno, že:

- 40% chodí pěšky
- 28% jezdí autobusem
- 16% jezdí osobním autem jako pasažér
- 6% jezdí vlakem
- 3,5% jezdí na kole
- 3% jezdí osobním autem jako řidič
- 1.5% jezdí na kolečkových bruslích nebo koloběžce
- 1% jezdí na motorce nebo skútru
- 1% jezdí jinak / skateboard atp

Hodnocení reklamní kampaně a dosažených výsledků

Reklamní kampaň prostřednictvím médií, tisku, directmailingu, hromadné dopravy, workshopů, osvěty, a propagačních materiálů byla velmi úspěšná. Dostatečně informovala veřejnost a cílové skupiny v celém okresu Znojmo. Monitorování probíhalo souběžně s kampaní, kampaň byla

AWARENESS FOR CLEAN URBAN TRANSPORT

srozumitelná a z hlediska tvorby jednoduchá. Během realizace různých akcí jsme nezaznamenali žádné bariéry.

Při sledování úspory v rámci Carpoolingu a při použití dolních hranic pro součet všech výjezdů formou Carpooling v našem regionu, který činil celkem 116 aut z toho plynou tyto výsledky:

116 aut denně se 3 pasažéry x 2 litry spotřeba na 20 km x 250 dní v roce=58.000 litru nafty a benzínu.

V případě, že by každý jezdil sám v autě by spotřeba byla o 3x více čili 174.000 litrů.

úspory celkem $174.000 - 58.000 = 116.000$ litrů/rok (250 dní)

vzhledem k tomu, že cena nafty a benzin jsou skoro stejně cca 24-25Kč/ litr

finanční úspora za rok $116000 \text{ litrů} \times 24 \text{ Kč} = 2.784.000,- \text{ Kč} = 92800 \text{ EUR}$ při kurs 30Kč/ Euro.

Carpooling při konání hokejových a fotbalových utkání

Ve spolupráci s tělovýchovným sdružením ve Znojmě jsme organizovali odvoz cca 200 diváků (fanoušků) do Znojma, k této výpravě jsme použili 60 osobních automobilů jejichž řidiči vždy jezdili sami s cca 200 auty s jednou osobou, průměrná vzdálenost byla cca 35 km, v roce 2004 se tyto organizované odvozy konaly 12x s překvapujícím výsledkem.

$35\text{km} \times 60 \text{ aut} \times 12 = 25200 \text{ km}$, v případě spotřeby 2,5 litrů na 35km pak skutečná spotřeba $60 \times 12 \times 2,5 = 1800$ litrů nafty (benzin):

$200 \times 12 \times 2,5 = 6000$ litrů pohonných hmot

Úspora $6000 - 1800 = 4200$ litrů

$4200 \times 24 \text{ Kč na litr} = 100800 \text{ Kč}$

Celkový počet osobních automobilů přijíždějících do Znojma při konání sportovních akcí je cca 2000 aut.

Vjezdy aut do centra města

V rámci projektu jsme sledovali vjezdy aut do centra města v letech 2003 a 2004, zjišťovali jsme, že v době realizaci projektu klesl počet automobilů projíždějící centrem městy z 101408 aut v roce 2003 na 91200 aut v roce 2004 což představuje 10208 aut o cca 10% méně.

Příležitosti / bariéry

Projekt Step by Step si získal důvěru veřejnosti nejen ve městě Znojmě, ale i v dalších městech našeho okresu, vyplynulo to z mnoha anket, které prováděla Moravská televize při monitorování a sledování výsledků probíhající reklamní kampaně. Nezaznamenali jsme ani jeden záporný názor, naopak vždy byla vyslovena důvěra s přáním aby projekt pokračoval v realizaci svých cílů . Hodně občanů považovalo projekt za výchovný pro mladou generaci, proto jsme ve spolupráci s řediteli pěti základních a středních škol doručili žákům a studentům tiskoviny obsahující informace o projektu a jeho význam pro úspory energie.

Naše spolupráce vyvrcholila průzkumem dopravní obslužností pro město Znojmo, výsledky tohoto průzkum jsou na našich internetových stránkách www.znojmskyrozvoj.cz

AWARENESS FOR CLEAN URBAN TRANSPORT

Během realizace projektu jsme nenarazili na žádné bariéry s výjimkou počasí, které nám někdy nepřálo. K úspěchu v našem případě stačilo jen málo, upřímnost, vytrvalost a být vzorem pro ostatní při každodenním používání osobního automobilu., nezapomenout na hromadnou dopravu a pokud je to možné zajít do práce pěšky.

Projekt step by Step se stal námětem pro mnoho měst a obcí., doporučujeme jeho rozšíření do obcí níže uvedených.

1. *Město Moravský Krumlov – 6000 obyvatel, druhé největší město v našem okrese.*

Kontakt: Bartolomej Pitlach – starosta, tel +420 515 300 710

Marie Valachová – místostarostka, tel. +420 515 300 720

www.mkrumlov.cz

2. *Město Miroslav – 3000 obyvatel*

Kontakt: Augustin Forman, Ing. – starosta, tel. +420 515 333 203

Roman Volf – místostarostka, tel. +420 515 266 453

www.mesto-miroslav.cz

3. *Obec Dobšice – 2500 obyvatel*

Kontakt: Jaroslav Jenešovský, Ing. – starosta, tel. +420 515 245 975

www.dobsice.cz

Náklady / užitek

Lidské zdroje – celkem odpracovaných hodin činil 1500 hod., mírně překročeny odhad projektu.

Výdaje na překlady z angličtiny do češtiny a naopak	16 950,-- Kč
Tisk propagačních materiálů	44 386,-- Kč
Reklama v tisku	103 665,-- Kč
Reklama v Moravské televizi	65 900,-- Kč
Reklama v rádiu Blaník	20 493,-- Kč
Průzkum dopravní obslužnosti	16 000,-- Kč
Cestovné	106 077,-- Kč
Reklama na městských autobusech	62 004,-- Kč
Internetové stránky	31 590,-- Kč
Distribuce	10 000,-- Kč
Výdaje celkem	477 070,-- Kč
/ nejsou zahrnuté výdaje do Gdanska, máme objednanou práci v hodnotě cca 50.000,-- Kč	

Výhody

Vzhledem k tomu, že město Znojmo finančně podporuje činnosti Moravské televize a rádio Blaník, projekt Step by Step byl mimořádně zvýhodněn a lze říci, že poskytované služby převýšily mnohonásobně zaplacené částky k propagaci projektu. Další zvýhodnění bylo ze strany městské dopravy, kde byla prominuta platba na několik měsíců což představuje 100% sleva na služby.